

Καθηγητής, Πρόεδρος ITE & EIT
Αντιπρόεδρος ERC

Επιστημονικός & Συνεδριακός Τουρισμός στην Κρήτη

Νικιτάρης Ταβεβράκης

Το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ITE) είναι το μεγαλύτερο ερευνητικό κέντρο της Ελλάδας. Διαθέτει 10 Ερευνητικά Ινστιτούτα, περισσότερα από 1.500 Μέλη, υπερσύγχρονες υποδομές, προσωπικό υψηλών δεξιοτήτων και εξειδίκευσης και πολυάριθμες διεθνείς διακρίσεις, μεταξύ των οποίων 35 εξαιρετικά ανταγωνιστικές χρηματοδοτήσεις από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας – ERC (τα περισσότερα στην Ελλάδα) και 172 Βραβεία Αριστείας Marie-Curie. Το ITE έχει καταγράψει σημαντικές, ιδιαίτερα ανταγωνιστικές ερευνητικές, παραγωγικές και χρηματοδοτικές επιτυχίες, ενώ κατατάσσεται 1ο μεταξύ των Ερευνητικών Κέντρων της Ελλάδας, σε ό,τι αφορά την ερευνητική παραγωγή, την επιστημονική αριστεία αλλά και τη διεκδίκηση ανταγωνιστικών χρηματοδοτήσεων. Τα Ερευνητικά Ινστιτούτα του, με παρουσία σε Ηράκλειο, Ρέθυμνο, Χανιά, Πάτρα, Ιωάννινα και Αθήνα, δραστηριοποιούνται σε τομείς μεγάλου επιστημονικού, κοινωνικού και οικονομικού ενδιαφέροντος: Επιστήμη Λέιζερ και Φωτονική, Μικρο/Νανο-ηλεκτρονική, Προηγμένα Υλικά, Μοριακή Βιολογία και Γενετική, Γονιδιωματική, Βιοτεχνολογία, Ιατρική Ακριβείας, Βιολογία Συστημάτων, Πληροφορική, Βιοπληροφορική, Ρομποτική, Τηλεπικοινωνίες, Εφαρμοσμένα και Υπολογιστικά Μαθηματικά, Χημική Μηχανική, Κοινωνικές Επιστήμες, Ενέργεια, Περιβάλλον, Αστροφυσική και Αστρονομία. Το Ίδρυμα διαθέτει Δομές σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα και Βόλο, όπως οι **Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης**, ένας εκδοτικός οίκος υψηλής

ποιότητας, το **Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης**, μια θερμοκοιτίδα επιχειρηματικής δραστηριότητας και νεοφυών εταιρειών, καθώς και το **Δίκτυο ΠΡΑΞΗ**, μια υπηρεσία διαμεσολάβησης και μεταφοράς τεχνολογίας με σημαντική εμπειρία στη διασύνδεση των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Είναι αξιοσημείωτο ότι σε λιγότερες από τέσσερις δεκαετίες, από την ίδρυσή του έως σήμερα, οι άνθρωποι του Ίδρυματος έχουν καταφέρει να κάνουν γνωστή τη Χώρα μας στην παγκόσμια επιστημονική κοινότητα και να το αναδείξουν στο κορυφαίο ερευνητικό Ίδρυμα στην Ελλάδα και σε ένα από τα καλύτερα στην Ευρώπη.

Το ITE έχει καταφέρει να δημιουργήσει ένα **περιβάλλον που ευνοεί την έρευνα και την καινοτομία**. Η στρατηγική μας για την επίτευξη του στόχου αυτού περιλαμβάνει 3 κύριους πυλώνες. Ο πρώτος αφορά την στοχευμένη επιστημονική έρευνα σε επιλεγμένους τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας για την Ελλάδα. Ο δεύτερος σχετίζεται με την εκπαίδευση και την προετοιμασία της επόμενης γενιάς των επιστημόνων σε στενή συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ίδρυματα της Χώρας. Ο τρίτος με την αξιοποίηση του προϊόντος της έρευνας μέσα από την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομικής ανάπτυξης του Τόπου. Ειδικά για ένα Ερευνητικό Κέντρο στην περιφέρεια της Ευρώπης, η διασφάλιση του περιβάλλοντος αυτού είναι θέμα επιβίωσης. Ουσιαστικά, όραμα του Ίδρυματος αποτελεί η **καλλιέργεια ενός περιβάλλοντος που**

εμπνέει και ευνοεί τη Μάθηση, την Έρευνα και την Καινοτομία ως πυλώνες βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής ευημερίας, στην πορεία για το μέλλον.

Το ITE, προωθεί το **συνεδριακό και ερευνητικό τουρισμό**, διασφαλίζοντας περισσότερες από 35.000 διανυκτερεύσεις ανά έτος, ενώ ενισχύει την αγορά της Κρήτης συνεισφέροντας με περισσότερα από 4,5 εκατομμύρια € ανά έτος, στην τοπική αγορά. Το Ίδρυμα αναπτύσσει και συμμετέχει σε μια σειρά από δράσεις που συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλών δεξιοτήτων μέσω του Ίδρυματος (>900), ή έμμεσα μέσω των δραστηριοτήτων του (>1700). Παράλληλα, στέκεται αρωγός στον στρατηγικό σχεδιασμό και την εφαρμογή της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), στο πρόγραμμα πολιτικής προστασίας, την ανάπτυξη ψηφιακών χαρτών, και σε πολλές άλλες δράσεις. Μέσω της ανάπτυξης πληροφοριακών υποδομών υγείας σε νοσοκομεία και υγειονομικές μονάδες της Κρήτης και άλλων περιοχών της Ελλάδας, καθώς και των **Κόμβων Ιατρικής Ακριβείας** που λειτουργούν στο Ίδρυμα, ενισχύει σημαντικά την ανάπτυξη του **ιατρικού τουρισμού**. Το Ίδρυμα προωθεί επίσης τον **εκπαιδευτικό τουρισμό**, καθώς στο πλαίσιο δράσεων επαγγελματικού προσανατολισμού, υποδέχεται στις εγκαταστάσεις του περισσότερους από 2.000 μαθητές ετησίως. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Βραδιά Ερευνητή, ένας πανευρωπαϊκός θεσμός που διεξάγεται ταυτόχρονα σε όλη την Ευρώπη και προσφέρει την ευκαιρία στην κοινωνία να επισκεφθεί το ITE, να μιλήσει με επιστήμονες και να παρακολουθήσει δρώμενα που αφορούν ερευνητικές δραστηριότητες και επιτεύγματα του Ίδρυματος.

Με γνώμονα την **ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας**, τη βιώσιμη ανάπτυξη, και την ενίσχυση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων του νησιού, το ITE σχεδιάζει τη δημιουργία ενός **Κόμβου Καινοτομίας (Innovation Hub)**, διεθνούς βεληνεκούς, που θα αποτελεί πυρήνα Επιστημονικής Δραστηριότητας και Εκπαίδευσης. Το πρωτοποριακό αυτό εγχείρημα θα ενισχύσει τα Ινστιτούτα και τις Δομές του Ίδρυματος, ενώ θα προσδώσει σημαντική αναπτυξιακή δυναμική σε όλες τις Περιφέρειες στις οποίες το ITE έχει παρουσία. Η νέα αυτή χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, που υπερβαίνει τα **56 εκατ. ευρώ**, είναι η **μεγαλύτερη χρηματοδότηση που έχει προσελκύσει το Ίδρυμα στην ιστορία του** και, τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας. Συγκεκριμένα, το ITE χρηματοδοτείται με περισσότερα από **25.6 εκατ. ευρώ** για τη δημιουργία ενός Κόμβου Καινοτομίας και Προχωρημένης Εκπαίδευσης στο **Ηράκλειο** της Κρήτης, **11.4 εκατ.**

ευρώ για τη δημιουργία ενός Κέντρου Έρευνας και Καινοτομίας Αειφόρου Ενεργειακής Μετάβασης στα **Χανιά**, **4.1 εκατ. ευρώ** για μια Καινοτόμο Εγκατάσταση Πράσινης Ενεργειακής Μετάβασης στην **Πάτρα**, **12.8 εκατ. ευρώ** για μια Υποδομή Έρευνας και Καινοτομίας στα **Ιωάννινα**, και **2.2 εκατ. ευρώ** για μια Υποδομή στο Αστεροσκοπείο του **Σκίνακα**, και για τη δημιουργία Εργαστηρίου Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών στο **Ρέθυμνο**. Σε συνδυασμό με πρόσφατη χρηματοδότηση περισσότερων από **1.8 εκατ. ευρώ**, που έλαβε το ITE από την Περιφέρεια Κρήτης για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Ίδρυματος και τη δημιουργία δυο φωτοβολταϊκών πάρκων, διασφαλίζεται η ουσιαστική και δυναμική ανάπτυξη του Ίδρυματος για τα επόμενα χρόνια. Πρωταρχικό στόχο των αναπτυξιακών αυτών πρωτοβουλιών αποτελεί η συνέχιση της παροχής άρτια εξοπλισμένων και σύγχρονων εγκαταστάσεων και υποδομών προς τους Ερευνητές του ITE, και η προσέλκυση νέων επιστημόνων και επισκεπτών στα Ινστιτούτα του Ίδρυματος. Ο αναπτυξιακός αυτός σχεδιασμός, θα δώσει νέα πνοή στην τοπική οικονομία, καθιστώντας την Κρήτη σε κορυφαίο προορισμό, καθώς ο **επιστημονικός συνεδριακός τουρισμός είναι ενεργός καθ' όλη τη διάρκεια του έτους**.

Στο πλαίσιο της αξιοποίησης της υπάρχουσας τεχνογνωσίας, το ITE, με αρωγό την Περιφέρεια Κρήτης, δημιούργησε το πρώτο και μοναδικό μέχρι σήμερα **εργαστήριο ανάλυσης αρχαίου DNA** στην Ελλάδα και ένα από τα λίγα στην Ευρώπη. Πρόκειται για μια σύγχρονη Μονάδα διεθνών προδιαγραφών, που συνδέει τη σύγχρονη επιστημονική έρευνα με τον πολιτισμό και την ιστορία μας, ανοίγοντας ένα νέο παράθυρο στη μελέτη του παρελθόντος. Το εργαστήριο έχει ήδη να επιδείξει εξαιρετικά ενδιαφέροντα ευρήματα, σε συνεργασία με αρχαιολογικές υπηρεσίες της Χώρας.

Το ITE και τα Ινστιτούτα του, υλοποιούν, αναπτύσσουν και συμμετέχουν σε μια σειρά από δράσεις στον τομέα της Υγείας. Συγκεκριμένα, το Ίδρυμα συμμετέχει στις 4 Εμβληματικές Δράσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, συντονίζοντας μάλιστα το **Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακριβείας για Νευροεκφυλιστικά Νοσήματα**. Παράλληλα, στο ITE εδρεύει το **Εθνικό Κέντρο Αριστείας Ιατρικής Ακριβείας για την Άνοια και τη νόσο Αλτσχάιμερ**. Πρόκειται για δράσεις εθνικής εμβέλειας, που καλύπτουν το φάσμα ογκολογικών, καρδιαγγειακών, νευροεκφυλιστικών παθήσεων και του ιού SARS-CoV-2, με άμεσο κοινωνικό όφελος. Η τεχνογνωσία και οι υποδομές που δημιουργούνται στο πλαίσιο των Δράσεων αυτών είναι πρωτοποριακές και πολύτιμες τόσο για την ελληνική όσο και για την παγκόσμια ερευνητική

κοινότητα, και έχουν τη δυναμική να συμβάλλουν καθοριστικά στην **αύξηση του επιστημονικού και του ιατρικού τουρισμού** στο νησί μας.

Η ενδυνάμωση της τεχνολογικής καινοτομίας αποτελεί, πλέον, μια από τις πιο σημαντικές προτεραιότητες της αναπτυξιακής πολιτικής των χωρών της Ευρώπης. Διευκολύνοντας αυτή την επιδίωξη, το ΙΤΕ έχει δημιουργήσει μηχανισμούς για να επιτευχθεί η στήριξη της τεχνολογικής καινοτομίας στην πράξη. Πρόσφατα μάλιστα ίδρυσε και συντονίζει το μεγαλύτερο δίκτυο Γραφείων Μεταφοράς Τεχνολογίας στην Ελλάδα. Πρόκειται για το **gnΩsi, ένα Δίκτυο Ανάδειξης Υποστήριξης και Προώθησης της Ερευνητικής Καινοτομίας της Νησιωτικής Ελλάδας**, στο οποίο συμμετέχουν 10 κορυφαίοι Ερευνητικοί και Πανεπιστημιακοί Οργα-

νισμοί της Χώρας μας.

Με γνώμονα την αξιοποίηση των μοναδικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει η Κρήτη, μεταξύ των στόχων του Ιδρύματος συγκαταλέγεται η δημιουργία ενός **Πολυθεματικού Πάρκου Υποδοχής και Φιλοξενίας Ψηφιακών Νομάδων (Digital Nomads), στο Ηράκλειο**. Το νέο αυτό εγχείρημα φιλοδοξεί να προσφέρει υποδομές υποστήριξης κοινωνικής δραστηριότητας, και υποδομές φιλοξενίας και υποστήριξης επαγγελματικής δραστηριότητας. Παράλληλα, θα ενισχύσει την αλληλεπίδραση και θα δώσει πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές των Ιδρυμάτων της Κρήτης, θα δημιουργήσει ευκαιρίες συνεργασίας και ζύμωσης ιδεών με ερευνητές διεθνούς εμβέλειας, και θα παρέχει πρόσβαση στον πυρήνα του ραγδαίως

αναπτυσσόμενου οικοσυστήματος επιχειρηματικότητας και καινοτομίας της Κρήτης. Η στρατηγική αυτή πρωτοβουλία θα έχει ευρύ και ωφέλιμο οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο για Κρήτη, και για όλη την Ελλάδα. Μεταξύ άλλων, φιλοδοξεί να συμβάλει στην ανάπτυξη ενός τρίτου πόλου οικονομικής δραστηριότητας διεθνούς εμβέλειας, στη δημιουργία περισσότερων από 1.500 νέων θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης, και στη δημιουργία 50 νέων εταιρειών έντασης γνώσης. Το Πάρκο Υποδοχής Ψηφιακών Νομάδων πρόκειται να αποτελέσει πόλο έλξης προσωπικού υψηλών δεξιοτήτων και να συνδράμει στην εξωστρέφεια και την ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού και της παραδοσιακής επιχειρηματικότητας. Παράλληλα, θα λειτουργήσει ως καταλύτης για την προσέλ-

κυση πρόσθετων Άμεσων Ξένων Επενδύσεων. Η στρατηγική γεωγραφική θέση του νησιού, οι ισχυρές και ποιοτικές υποδομές φιλοξενίας, η ανεκτίμητη πολιτισμική κληρονομιά, το σπάνιο οικοσύστημα επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης καινοτομίας, και η παρουσία στην Κρήτη του μοναδικού για τα ελληνικά και σπάνιου για τα διεθνή δεδομένα διεπιστημονικού οικοσυστήματος που έχει δημιουργήσει το ΙΤΕ, παρέχουν τα εχέγγυα ώστε η προσπάθεια αυτή να ευοδώσει. **Η σύνδεση του τουρισμού, της επιχειρηματικότητας, της εκπαίδευσης, της επιστήμης και της έρευνας**, έχει τη δυναμική να καταλύσει την έλευση επισκεπτών στο νησί, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, **αναδεικνύοντας την Κρήτη σε δημοφιλή προορισμό για ψηφιακούς νομάδες**.

